

Kulturní a sociální procesy

Pojmy a osobnosti ke zkoušce – požadována bude základní obeznámenost s pojmy, koncepty a osobnostmi.

Gemeinschaft a Gesellschaft

Gemeinschaft – vysvětlit pojem a základní charakteristiky uspořádání populace, Gesellschaft – vysvětlit pojem a základní charakteristiky uspořádání populace, osvětlit proces přechodu, Ferdinand Tönnies jako původce pojmů, časové zařazení teorie.

Individualizace a zrod kapitalismu

Georg Simmel – základní zařazení a nauka o zrodu individualismu, Max Weber, Karl Marx, Karl Polanyi – základní zařazení a nauka o zrodu kapitalismu.

Demografické procesy

Hajnalova linie, první demografická revoluce, druhá demografická revoluce, kolonizace, urbanizace emigrace, imigrace a reemigrace v českém prostředí, vyhnání/vysídlení a dosídlení pohraničí, transnacionalismus, push a pull faktory.

Kulturní změna

studium „survivals“, reziduí, evoluce (vč. paralelního, konvergentního a divergentního vývoje), akulturace, kulturní difuze, kulturní kreativita (reorganizace, reinterpretace, synkretismus, kreolizace, hybridizace), adaptace, asimilace, autochtonnost, teorie o tzv. pokleslých kulturních hodnotách, kulturní hegemonie, nositelé a tvůrci kultury, Grossmutter efekt, stubborn structure.

Disciplinace

Max Weber (legitimita tradiční, charizmatičká, legálně-racionální, byrokracie, odkouzlení světa), Norbert Elias a *O procesu civilizace*, Michel Foucault – základní informace: témata výzkumu, Erving Goffman a dramaturgické jednání.

Nacionalismus

esencialistický/primordialistický pohled na národ, konstruktivistický/modernistický pohled na národ, F. Meinecke: Staatsnation a Kulturnation, tzv. organické pojetí národa, tzv. politické pojetí národa, Miroslav Hroch a „zdroje či složky národotvorných procesů“: „dědictví minulosti“, „jazykové a kulturní vazby“, „velké modernizační proměny ve sféře hospodářské, politické a vzdělanostní“, struktury, rituály a symboly českého nacionalismu.

Politizace

V čem spočívá politizace?

Sekularizace

V čem spočívá sekularizace?

Kolonialismus

Kolonialismus, dekolonializace, neokolonialismus, postkolonialismus, orientalismus (E. Said)

Současnost

Tekutá modernita, globalizace, glokalizace, kulturní války, postmodernismus